

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CLXXIX. Differentia 4. Iure Canonico ex tribus arbitris uno absente,
requisito alii duo procedunt, valetque sententia eorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

C. De iudic. Canonice uero aliter sentiunt, videlicet causam in libello recusatario exprimendam, & coram arbitris electis probandam esse. *c. cum speciali. De appell. si non probetur, aut illegitima fit ad iudicem antea recusatam remittendam.* Si autem probata fuerit suspicionis causa, tunc demum arbitros de causa principali cognoscere posse: sicuti cum pronunciat, quod appellatio ab interlocutoria sit iusta, quia tunc deuolvitur ad iudicem appellationis.

III. Vnde *Castrens. in l. apertissimi. C. De iudic. num. 8. contra speculatorem in 11. De recusat. n. 13* dicit, quod alius iudex dandus sit, vel superior cognoscere debeat. *c. cum speciali. De appell. Breviter* iure civili arbitri de causa principali: iure Canonico de causa suspicionis tantum

more predicto cognoscunt. In hac autem iuris utriusque diuersitate spectandum quid consuetudine receptum sit Nam forum consuetudine quaeritur. *c. Cuius contingat. De foro compet. c. Dilecti De arb. ubi Glos in V. Consuetudinem.*

Communis uero iudiciorum usus expressionem causae requirit, & sic Jus Canonicum obseruat, quod arbitri tantum de causa cognitionis cognoscant. Si de consuetudine dubium est in terris Imperii, & foro saeculari ius civile, in foro ecclesiastico, & terris Ecclesiae subiectis ius Canonicum seruandum erit. *Glos. in c. 2. De arb. in 6. V. lex civilis Panorm. inc. licet ex suscepto. De foro compet. Bartol. in l. Quia poterat n. 2. ff. Ad Trebell. Iasonis l. apertissimi n. 5. C. De iudic. Franc. in c. Cum speciali, n. 46. De appellat.*

CLXXIX.

DIFFERENTIA. 4

Iure Canonico ex tribus arbitris uno absente, requisito alii duo procedunt, valetque sententia eorum. *c. fin. De arb. in 6. secus iure civili. l. 17. §. Celsus. ff. De arbitr. Galvanus 58. Canilius. 3.*

I. Differentia haec ex utriusque Juris textu manifesta est. Nam *l. cit. §. Celsus.* legimus. Si factum fuit compromissum in tres arbitros simpliciter, non adiecto, quod duo ipsorum arbitrorum possint procedere sine tertio, si duo tantum procedant, non valet eorum sententia, & si tertius praesens contradiceret duobus, contradictio non noceret, tamen eius contemptus, & contumacia nocet, & reddit processum nullum. Sicut

dicitur, quod unus Canonici absentis nocet, quo minus ualeat electio per alios Canonico facta. *c. I. De his quaesum a maiori par. Capituli. Idem l. 39. ff. De re iudic. repetitur.* Duo ex tribus iudicibus uno absente iudicare non possunt: quippe omnes iudicare iussi sunt. Sed si adit & contradicat, statur duorum sententia. II. Huic constitutioni derogat *Bonifacius VIII. in c. statumimus* ut si ex tribus arbitris a partibus electis eorum aliquis ab alijs legit-

gitimè requisitus sed examinandum, vel definiendum unâ cum eis negotium, super quo in ipsos extitit compromissum, non curaverit, cessante impedimento legitimo, convenire duo præsentes, penes quos: licet lex civilis aliud videatur innuere: totalem eo casu remanere decernimus potestatem, possint, malitiosâ seu voluntariâ ipsius absentia non obstante, dictum examinare negotium & liberè definire sicut possent illo præsente, nec volente cum eis in unam senten-

tiam concordate in compromissis. Duo autem notanda sunt *Primo*, cum compromisso statutum est, ut sententia ab omnibus tribus concorditer feratur, cessare huius capitis dispositionem. *Secundò* non valere eam dispositionem in duobus tantum arbitris, ut uno illorum absente, vel nolente judicare alter solus procedat. Nam tertius in priore casu perfectionem quandam censetur præsens, quod in posteriore non habet locum. *V. Gloss. & Valens. l. 1. ff. 43. §. 4.*

CLXX
DIFFERENTIA 5.

Iure Canonico sententia arbitri indistinctè per partes approbari potest, & debet. *c. Per tuas 9. De arb.* Iure civili tantum quando compromissum fuit stipulatione confirmatum, an pœna adiecta. *l. 2. ff. De arb. l. Cum antea. c. cod. Ioan. Bapt. à S.*

Blasio 196.

Differentia hic est non tantum inter jus Canonicum, & civile, sed etiam inter *Digestum*, & *Codicem*. Nam Iure *Digesti*, nisi pœna per stipulationem adiecta sit, aut compromissum stipulatione firmatum, non nascitur actio vel exceptio secus ac in sententiâ iudicis, ex qua semper actio, & exceptio nascitur. *l. In iudicati ff. De re iudic.* Iure *Codici* ex arbitri sententiâ homologata, hoc est, expressè per subscriptionem, vel tacitè per silentium 10. dierum approbata actio nascitur. & exceptio, sive pœna fuerit adiecta, sive non *l. Cum antea D. De arb.* si juratum sit compromissum, statim nascitur actio: sin minus intra decem dies resilire licet. Sed *Iustinianus Imperator* postea vetuit, compromissum

cum iuramento fieri *Auth. Decernit in novum C. eod.*

11. Quod jus Canonicum attinet, compromisso standum præcipit, sive homologatio facta sit, sive non sive, pœna apposita, sive omissa sit. Nam etiam ex nudo pacto, ut supra dix. in *Differ. XXVIII.* actio datur. *c. 1. De pacto. c. Qualiter eod. Iason in l. in iurugent. §. Igitur nada Covar. in c. Quamvis. Par. 2. §. 4. n. 14. Fachin. l. 2. c. 100. num 1.* Agi præterea contra negligentem potest ad interesse *c. Per tuas. hoc tit.* Quod si compromissum utrimq; iuramento sit firmatum, ne quidem solutione eius, quod interest, liberatio contingit; nisi fortè iuramentum contineat turpitudinem,

B b 2

live